

آزمون فارسی پایه نهم سمپاد | درس ۱: آفرینش همه تنبیه خداوند دل است

دشوار

سطح سختی

۲۵ دقیقه

مدت پاسخگویی

۱۷

تعداد پرسش ها

بودجه بندی

درس ۱: آفرینش همه تنبیه خداوند دل است

نام و نام خانوادگی :

تخص

مدرسه :

۱- تعداد ترکیب‌های وصفی به کار رفته در کدام بیت، نادرست ذکر شده است؟

۱) این همه نقش عجب، بر در و دیوار وجود / هرکه فکرت نکند، نقش بود بردیوار (دو ترکیب وصفی)

۲) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح اند / نه همه مستمعی، فهم کند این اسرار (دو ترکیب وصفی)

۳) که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟ / یا که داند که برآرد گل صد برگ از خار؟ (دو ترکیب وصفی)

۴) عقل، حیران شود از خوشه زرتین عنب / فهم عاجز شود از حقه یاقوت انار (دو ترکیب وصفی)

۲- مفهوم بیت زیر از کدام گزینه، دریافت می‌شود؟

«عقل، حیران شود از خوشه زرتین عنب / فهم، عاجز شود از حقه یاقوت انار»

۱) عقل مدبر زاد کن با دل، بذل / تا یکی بینی آید را با آزل

۲) نه در ایوان قرش، وهم را بار / نه با چون و چرا ش عقل را کار

۳) عقل در گوی عشق نابینا است / عاقلی کار بوعلی سیناست

۴) خرد را نیست تابِ ثور / از آن روی / برو از بهر او چشمی دگر جوی

۳- متن زیر که درباره سعدی شیرازی است، چند نادرستی محتوایی دارد؟

«مشرّف‌الدین مصلح بن عبدالله شیرازی شاعر و نویسنده بزرگ قرن هفتم است. سعدی در شیراز به کسب علم پرداخت و سپس به بغداد رفت و در مدرسه نظامیه به

تدریس مشغول شد. در سال ۶۵۵ گلستان و در سال بعد (۶۵۶) بوستان را تألیف کرد.»

۴) پنج

۳) چهار

۲) سه

۱) دو

۴- کدام گزینه با قطعه شعر زیبای زیر، قرابت معنایی دارد؟

«من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد، گفته باشد سر گلدسته سرو / من نمازم را پی تکبیرة الاحرام علف می‌خوانم / پی قدقامت موج ...»

۱) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح اند / نه همه مستمعی فهم کند این اسرار

۲) پاک و بی‌عیب خدایی که به تقدیر عزیز / ماه و خورشید مسخر کند و لیل و نهار

۳) تا قیامت سخن اندر کرم و رحمت او / همه گویند و یکی گفته نیاید ز هزار

۴) نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است / شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار

۵- همه گزینه ها بر مفهوم «بی‌خبری و ناآگاهی» تأکید دارند، به جز

۱) خبرت هست که مرغان سحر می‌گویند: / آخر ای خفته سر از خواب جهالت بردار؟

۲) تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش؟ / حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار

۳) که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟ / یا که داند که برآرد گل صدبرگ از خار؟

۴) یعنی که نمودند در آینه صبح / کز عمر شبی گذشت و تو بی‌خبری

۶- در متن زیر چند وابسته گروه اسمی به چشم می‌خورد؟

«آسیاب می‌گوید: معرفت (این است که من در آنم. گرد خویش می‌گردم و پیوسته در خود سفر می‌کنم تا هرچه نباید، از خود دور گردانم.»

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۷- منظور از واژه های «بیننده» و «تنبیه» در ابیات زیر کدام گزینه است؟

«به بینندگان، آفریننده را / نبینی، مرنجان دو بیننده را»

«آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار»

۲) چشمان، آفریدن

۱) چشم، آگاهی

شهری ۸ یزید
y + ۸ I ۲

تلف زدی از حلت
و ناتوانی در شناختن خدا

عَدَقَ عَقْلَ

فَعَلَ

۸- «هم خانواده» در کدام گزینه ناهماهنگ است؟

۲) تعَقَّلَ، عَقْلًا، علاقه، معقولانه

۱) الوان، ملَوْن، متلَوْن، تلَوْن

۴) تقدیر، مقدَّر، قدر، مقدور

۳) اِستماع، مستمع، سماع، سمیع

۹- قالب شعری و سراینده شعر «به نام خداوند جان و خرد» و «آفرینش همه تنبیه خداوند دل است» در کدام گزینه آمده است؟

۲) مثنوی، فردوسی / قصیده، سعدی

۱) مثنوی، فردوسی / غزل، سعدی

۴) قصیده، سنایی / مثنوی، فردوسی

۳) غزل، سنایی / قصیده، سعدی

۱۰- با توجه به حکایت داده شده، کدام گزینه نادرست است؟

«.... می‌دانید این آسیاب چه می‌گوید؟ می‌گوید: معرفت این است که من در آنم. گرد خویش می‌گردم و پیوسته در خود سفر می‌کنم تا هرچه نباید از خود دور گردانم!»

گردانم!

۲) گرد خویش گشتن: کنایه از خودشناسی و توجه به خود

۱) این حکایت، آرایه تلمیح دارد.

۴) تمام افعال حکایت، مضارع اند.

۳) واژه های «این» وابسته گروه اسمی اند

۱۱- در همه ابیات، به جز بیت صفت پیشین مشاهده می شود.

۱) جانا کدام سنگدل بی‌کفایتی ست / کو پیش زخم تیغ تو جان را سپر نکرد؟

۲) بی‌کمالی های انسان از سخن پیدا شود / پسته بی مغز چون لب وا کند رسوا شود

۳) بنشین بر لب جوی و گذر عمر ببین / کاین اشارت ز جهان گذران ما را بس

۴) باغبان گر پنج روزی صحبت گل بایدهش / بر جفای خار هجران، صبر بلبل بایدهش

این ← غیر از

۱۲- در کدام گزینه آرایه «تشخیص» وجود ندارد؟

۱) بسی بگفت خداوند عقل و نشنیدم / که دل به غمزه خوبان مده که سنگ و سبوست

۲) سلام من برسان ای صبا! به یار و بگو / که سعدی از سر عهد تو برنخواست هنوز

۳) دانی خیال روی تو در چشم من چه گفت / آیا چه جاست این که همه روزه با نم است؟

۴) غم شربتی ز خون دلم نوش کرد و گفت / این شادی کسی که در این دُور خرم است

۱۳- مفهوم کدام بیت از مفهوم بیت «آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار» دورتر است؟

۱) این همه عکس می و نقش نگارین که نمود / یک فروغ رخ ساقی ست که در جام افتاد

۲) به نزد آن که جانیش در تجلی ست / همه عالم کتاب حق تعالی ست

۳) هر دو عالم یک فروغ روی اوست / گفتمت پیدا و پنهان نیز هم

۴) به سان ذره شیدا گشت جانم / ز تاب آفتاب روی دلبر

۱۴- تعداد جمله کدام بیت، نادرست است؟

۱) سعدیا، راست روان گوی سعادت بردند / راستی کن که به منزل نرسد، کج رفتار (چهار)

۲) خیرت هست که مرغان سحر می‌گویند / آخر ای خفته، سر از خواب جهالت، بردار (چهار)

۳) تا کی آخر چو بنفشه، سر غفلت در پیش؟ / حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار (سه)

۴) نعمتت بار خدا، ز عدد بیرون است / شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار (سه)

۱۵- همه گزینه ها با بیت «سعدیا، راست روان گوی سعادت بُردند / راستی کن که به منزل نرسد کج رفتار» تناسب معنایی دارند، به جز

۱) راستی موجب رضای خداست / کس ندیدم که گم شد از ره راست

۲) زنهار مگو دروغ با خلق جهان / تا حرمت تو بود بر پیر و جوان

۳) از وعده دروغ، دلی شاد کن مرا / هر چند تشنگی نشود از سراب کم

۴) گر راست سخن‌گویی و در بند بمانی / به زان که دروغت دهد از بند رهایی

۱۶- با توجه به ابیات زیر، در کدام گزینه، همه واژه‌ها، هسته گروه اسمی به شمار می‌آیند؟

«عقل حیران شود از خوشه زَژینِ عنب / فهم عاجز شود از حَقّه یاقوت انار

نعمتت بار خدا یا ز عدد بیرون است / شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار»

۱) عقل - عنب - تو

۲) حیران - عاجز - شکرگزار

۳) زَژین - خوشه - نعمت

۴) عدد - یاقوت - انار

۱۷- همه گزینه ها با بیت زیر ارتباط معنایی دارند، به جز

«دیده ای نیست نبیند رخ زیبای تو را نیست گوشی که همی نشنود آوای تو را»

۱) من به هر پرده گل، نقش خدا می بینم / آشکار است که او را همه جا می بینم

۲) یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الابصار (اولی الابصار: خردمندان)

۳) ای برتر از خیال و قیاس و گمان و وهم / وز هرچه گفته اند و شنیدیم و خوانده ایم

۴) زهره و شمس و قمر آینه گردان تواند / من در این آینه ها روی تو را می بینم